

Werkinstructie bestrijding

Watercrassula *Crassula helmsii*

Soortbeschrijving

Kenmerken

Deze exoot is een vetplantachtige, groenblijvende oeverplant, komt ook half- of geheel ondergedoken voor. De stengels drijven in het water en wortelen op de knopen. Rolronde bladeren zijn kruiswijs aan de stengel geplaatst. Kleine stervormige wit tot lila bloempjes en 4 kroonbladen. Op de oever is het zodenvormende plant. Deze plant groeit bij uitstek tot dichte matten op plekken waar de bodem verrijkt is met stikstof en waar de bodem kaal is.

Voortplanting

Groeit vanuit de oever en vanuit de waterbodem uit tot lichtgroene ondoordringbare matten over het water. Waarschijnlijk alleen vegetatieve vermeerdering in Nederland. Echter 2016 is aangetoond dat de zaden kiemkrachtig zijn en dan zou hij ook via zaad kunnen verspreiden. Kleine stengelfragmenten met een enkele knoop kunnen uitgroeien tot nieuwe planten. De plant groeit ook door in minder strenge winters. De plant sterft niet af bij vorst.

Problematiek

Groot risico op verspreiding bij beheer en onderhoud door afbrekende delen. Veel problemen met *Watercrassula* doen zich voor op droogvallende oevers en op locaties waar vennen zijn hersteld op voormalig landbouwgronden.

Stand- en groeiplaats

De soort heeft een brede tolerantie voor pH en watersamenstelling. *Watercrassula* kan vooral zeer dominant worden op oevers en in het water van zwak gebufferde wateren zoals poelen, vennen en waterhoudende laagtes in zandgebieden en seizoensaal droogvallende wateren. De soort werd ook aangetroffen in licht zilte omstandigheden. Bloeit van juli tot september.

Bestrijdingsmethoden

Algemeen

Het registreren en monitoren van plaagsoorten is belangrijk. Dit betekent dat medewerkers in het veld zo veel mogelijk digitaal (via apps) noteren waar en hoeveel vierkante meters ze van welke plaagsoort aantreffen. Deze gegevens worden doorgegeven aan de verantwoordelijke afdeling, team of collega. Naast het interne gebruik van deze gegevens worden deze centraal geregistreerd in de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Hierdoor ontstaat een waardevol actueel overzicht van de plaagsoorten, welke ook door externen zijn te raadplegen. Alleen bewezen beheer- en bestrijdingstechnieken zijn benoemd in onderstaande kalender. Via de kalender is af te lezen wanneer welke bestrijdingsmethode de voorkeur heeft. In de plaagsoorten bibliotheek is meer informatie te vinden. Bij uitvoeren van bestrijdingsmethode dient rekening gehouden te worden met het tegengaan van verspreiding van plantdelen / besmette grond. Deze kunnen achterblijven op bijvoorbeeld de maaihark, korf, rupsbanden etc. van machines waardoor ze verspreiden naar nieuwe gebieden. Gebruikt materiaal moet daarom ter plekke gecontroleerd en schoongemaakt worden!

Voordat er gestart mag worden met bestrijdingsmaatregelen, dient er eerst overlegd te worden met de gebiedsbeheerder. Voor de bestrijding worden in onderstaande kalender de bewezen technieken genoemd en aangegeven in welke periode deze het beste toegepast kunnen worden. De eerste stap om watercrassula te bestrijden is door de besmettingshaard op te sporen. Vervolgens kunnen onderstaande methoden toegepast worden met als doel om de watercrassula te elimineren. Hierbij is het van belang dat er van boven- naar benedenstrooms gewerkt wordt zodat reeds geschoonde trajecten niet opnieuw besmet worden. Om het afdrijven van (gefragmenteerde) watercrassula te voorkomen kan een drijfbalk / -scherm gebruikt worden. Vervolgens dient de verwijderde watercrassula afgevoerd te worden waarbij gelet dient te worden op het voorkomen van verspreiding van de soort. Reinig gebruikt materiaal zorgvuldig op de locatie om verspreiding te voorkomen. Aangezien de soort winterhard is wordt aangeraden om de watercrassula voor de winterperiode zo veel mogelijk teruggedrongen te hebben zodat in het voorjaar de inheemse en concurrerende soorten (oeverkruid en grassen) de watercrassula kunnen onderdrukken. Door een gezonde watervegetatie kan watercrassula zich moeilijk vestigen en dominant worden.

Doel bestrijding: Eliminatie

Kalender

Let op: Niet maaien!

A	A	A	A / H	A / H	H / MV / Hy	H / MV / Hy	H / MV / Hy	H	H	H	A
Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

A: Afdekken

H: Handmatig verwijderen en afvoeren

MV: Machinaal verwijderen en afvoeren

Hy: Hydro venturi

Hydro-venturi

De Hydro-venturitechniek wast de hele plant samen met zijn wortels uit het bodemsubstraat los door een krachtige water- en luchtstraal. De gehele plant komt bovendrijven door de gassen in de plant. Direct na uitvoeren werkzaamheden controleren op achterbleven gefragmenteerde plantdelen. De methode is minder effectief langs (beschoeide) oevers.

Handmatig verwijderen en afvoeren

Handmatig verwijderen is vooral geschikt voor kleine besmettingen en heeft de voorkeur bij beginnende (geïsoleerde) populaties. Start zo snel mogelijk als de overwinterende delen beginnen uit te lopen (normaal vanaf maart). Verwijdering dient te gebeuren met wortel en al, volg hiervoor de plant met de hand in de bodem/oever. Bij voorkeur geen hark gebruiken om afbreken te voorkomen! Controleer direct na uitvoeren werkzaamheden of de watergang vrij is van achtergebleven plantenresten. Het verwijderen moet frequent herhaald worden tot de plant wegblijft.

Machinaal verwijderen en afvoeren/maaien en afvoeren

Voorkom fragmentatie zoveel mogelijk; bij gebruik van grijper of maaikorf niet de snijfunctie gebruiken en ga zorgvuldig te werk! Bij gebruik van boot met schroef vaarbewegingen minimaliseren. Controleer direct na uitvoeren werkzaamheden of de watergang vrij is van achtergebleven plantenresten.

Af- en aanvoer van grond en maaisel

Altijd zo snel mogelijk afvoeren, dek hierbij vrachtwagens af om te voorkomen dat materiaal van de wagens valt. Als afvoeren niet direct kan, leg het maaisel dan op een droge plek zo ver mogelijk van de watergang op de kant. De afgevoerde delen kunnen weer uitlopen; leg deze daarom op een plek waar het (snel) kan uitdrogen en voer het de volgende dag af (binnen 24 uur). Let er op dat er geen delen in het water achterblijven of terechtkomen.

Nazorg

Na verwijdering dient de locatie wekelijks gecontroleerd te worden op herbesmettingen. Deze worden dan direct verwijderd (op een van bovenstaande manieren). Nazorg is noodzakelijk totdat soort volledig verdwenen is.

Verspreiding

[FLORON Verspreidingsatlas | Crassula helmsii - Watercrassula](#)